

Borlänge kommun
kommun@borlange.se

2024-06-04

1 (18)

Dnr- 2024:2405

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Paradisskolan i Borlänge kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Paradisskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Paradisskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver planera och genomföra ett strategiskt jämställdhetsarbete som ger avtryck i utbildningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna se till att eleverna får delta i kontinuerlig planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa trygghet och arbeta aktivt för att minska antalet kränkningar.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna ökade förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **19 juni 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:2405) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Paradisskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt och på olika sätt följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärares förutsättningar. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar såväl betyg och omdömen som resultat från nationella prov och kartläggningar. Rektorn får en tydlig bild av undervisningens utvecklingsbehov och lärares förutsättningar att bedriva undervisningen genom regelbundna kvalitetssamtal med lärare, intervjuer med elever samt möten med biträdande rektorer, förstelärare och elevhälsa. Rektorn bedriver ett analysarbete utifrån olika nivåer där lärare och elevhälsa görs delaktiga. Dels sker analysarbete i kvalitetssamtalen fyra gånger per år där lärare, representanter från elevhälsa och rektor deltar men även i slutet av varje termin då arbetslagen utvärderar terminens arbete. I kvalitetsamtalen sker analys både utifrån kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Därtill gör rektorn en övergripande analys över hela skolans resultat i slutet av läsåret där relationen mellan olika resultat lyfts fram, exempelvis jämförelser mellan kartläggningar och måluppfyllelse samt jämförelser mellan klasser och ämnen. Rektorn har dragit slutsatser för att finna orsaker till olika resultat. Bland annat har rektorn identifierat att elevers måluppfyllelse sjunkit i vissa ämnen och i analysen kommit fram till att det beror på ökad lärarbehörighet och ökad bedömarkompetens, vilket medfört att bedömningarna i nuläget är mer i enlighet med elevers faktiska kunskaper än tidigare. Därutöver har rektorn identifierat att mer än hälften av alla elever på skolan ändå inte uppnår godkänd nivå i alla ämnen och kommit fram till att den största anledningen till det är

att många elever har språkliga svårigheter, vilket påverkar elevernas kunskapsresultat i alla ämnen.

Rektorn fattar därefter beslut om utvecklingsinsatser och resursfördelning med tydlig koppling till de behov som har identifierats. För att möta elevers låga studieresultat och behov av språkligt stöd har rektorn initierat utvecklingsinsatser med undervisningen i fokus. Till exempel har lärarna arbetat kollegialt med pedagogiska planeringar av undervisningen och med bedömningar för att bättre kunna möta eleverna utifrån var de befinner sig i sitt lärande, både gällande lärares undervisning samt anpassning av material och läromedel. Rektorn har även ändrat organisationen för att skapa fler resurser och ett mindre sammanhang för eleverna. Bland annat har rektorn sett till att så många pedagoger som möjligt varit närvarande vid inledningen av skoldagen för att möjliggöra gruppindelning och mer intensifierad undervisning kring exempelvis läsning. Det har inte fungerat fullt ut på grund av personalbortfall, men i de årskurser där organisationen fungerat i praktiken har insatsen gett effekt, bland annat i form av ökad läsförståelse hos de yngre eleverna.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag och skapar förutsättningar för lärare att samverka, men har ännu inte fått samverkan mellan elevhälsan och de andra personalgrupperna att fungera helt och hållet. Rektorn har skapat en organisation där lärare samverkar med både skolledning och elevhälsan i återkommande samtalsforum och möten. Däremot framgår det att elevhälsans samverkan med exempelvis trygghetsteamet och skolans förstelärare med speciallärares ansvar inte fullt ut fungerar, vilket innebär att det råder en viss oklarhet i arbetsfördelningen. Det framgår också att elevhälsans gemensamma uppdrag inte är tydligt för elevhälsans representanter. Det kan förklaras med att några personer är nyanställda och saknar tidigare erfarenhet av skolverksamhet samt att elevhälsans organisation till viss del gjorts om inför läsåret.

Därtill har rektorn organiserat så att förstelärarna leder lärarna i det kollegiala lärandet kopplat till bedömning och pedagogiska planeringar. Såväl rektorn som lärarna uppger att det kollegiala arbetet gett effekt. Till exempel framkommer att det kollegiala arbetet kring de pedagogiska planeringarna har medfört att lärarna pratar mer med varandra om undervisningen och att de i högre utsträckning anpassar material och läromedel utifrån elevers behov. Rektorn leder och följer upp arbetet genom möten med förstelärare och i samtal med lärarna.

Rektorn arbetar aktivt för att skolans arbets- och förhållningssätt ska bli tydligt för alla som arbetar på skolan, men har ännu inte lyckats skapa en enhetlighet på skolan. Skolan är sedan hösten 2021 en hopslagning av två skolor och det har varit en viss personalomsättning inklusive ett rektorsbyte vilket försvårat för rektorn att nå fram till all personal avseende vilket arbets- och förhållningssätt som ska gälla. Det framkommer till exempel att lärare bemöter elever på olika sätt. Några lärare är mer tillrättavisande i sitt ledarskap, medan andra lärare är mer fokuserade på att ta reda på orsaken till elevens beteende och hur de kan bemöta det genom att samarbeta med eleven. Rektorn arbetar därför aktivt för att all personal ska närma sig ett mer likvärdigt förhållningssätt och bemötande av eleverna. Till exempel tas det upp regelbundet på olika samverkansforum med lärare. Utöver det har rektorn sett till att dokumentation kring förhållningssätt och rutiner finns att läsa digitalt och rektorn skickar även regelbundna veckobrev med olika påminnelser om vad som gäller till samtlig personal. Såväl elevhälsan som rektorn uppger att de agerar mer likvärdigt nu i jämförelse mot för några år sedan. Vidare organiserar rektorn så att obehöriga och nyanställda lärare får en planerad introduktion med uppföljande samtal med rektorn samt stöd i sitt arbete och sin undervisning av en handledare.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder inte ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan och säkerställer inte att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Det framkommer visserligen att rektorn initierat vissa insatser rörande jämställdhet såsom exempelvis ett arbete inom skolans värdegrundsarbete där området jämställdhet har ingått som en del under en period. Det framgår också att en förstelärare, som ansvarat för studie- och yrkesvägledning, vid tillfällen fört samtal med elever i olika årskurser avseende könsnormer samt flickors och pojkars möjligheter. Det framkommer vidare att resultat gällande både kunskaps- och värdegrundsuppdraget följs upp utifrån kön men att uppföljningen inte resulterar i någon djupare analys, varför inga åtgärder kopplat till jämställdhet har vidtagits. Bland annat har rektorn identifierat att pojkar står för fler kränkningsärenden än flickor, men inte satt in specifika åtgärder kopplat till kön. Det framkommer vidare att lärarna samtalar med eleverna om frågor som rör jämställdhet och planerar avseende exempelvis fördelning av talutrymme, placeringar i klassrummet och gruppindelning, men att det sker utifrån lärares eget initiativ snarare än att rektorn har tagit fram en gemensam strategi för hur jämställdhetsperspektivet ska tas upp i utbildningen. Elever uppger vidare att flickor och pojkar behandlas olika i undervisningen, men de är oense om flickor eller pojkar är förfördelade. Det framkommer också att flickor och pojkar,

framför allt på mellanstadiet har ett visst motstånd till att vilja samverka med varandra varför lärare på eget initiativ arbetar med det.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver planera och genomföra ett strategiskt jämställdhetsarbete som ger avtryck i utbildningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte bedriver ett strategiskt jämställdhetsarbete, vilket riskerar medföra att eleverna inte ges samma förutsättningar i undervisningen oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar på vilket sätt och i vilken utsträckning jämställdhetsarbetet medvetet genomsyrar hela utbildningen, för att därigenom hitta sätt att upptäcka normer kring kön som kan begränsa elevers val och utveckling. Utifrån vad uppföljningen och analysen visar kan rektorn fatta beslut om träffsäkra åtgärder som bidrar till elevernas möjligheter att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Med sammanhängande insatser framkommer ofta en större förståelse för helheten. Även om ett visst arbete redan finns vad gäller jämställdhet så kan en ökad medvetenhet bland elever och lärare resultera i en fördjupad diskussion om hur flickor och pojkar bemöts i skolan och om de ofta könsstereotypa mönster som finns i samhället. Förslagsvis kan arbetet inledas med att rektorn undersöker hur flickor och pojkar bemöts, ges inflytande, bedöms och ges lärarstöd i undervisningen. Rektorn kan exempelvis ha frågor om jämställdhet i samband med kvalitetssamtal, medarbetarsamtal och elevfokusintervjuer. För mer stöd i arbetet med jämställdhet kan rektorn med ta stöd i Skolverket [Aktivt jämställdhetsarbete i skolan - Skolverket](#)¹ samt Skolinspektionens rapport [Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val \(skolinspektionen.se\)](#)²

¹ Skolverket (2024) *Aktivt jämställdhetsarbete i skolan*, Skolverkets webbplats www.skolverket.se

² Skolinspektionen (2024). *Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val*: Stockholm, Skolinspektionen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elever samt observationer.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad och att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Lärarna varierar lektionernas upplägg utifrån elevgrupp, ämne, lektionernas längd och innehåll. Eleverna får också på ett balanserat sätt växla mellan att arbeta enskilt, i par eller i grupp samt mellan olika arbetsmoment, exempelvis genom att lärarna håller elevaktiva genomgångar, att eleverna får arbeta digitalt, skriva för hand, se på film eller arbeta praktiskt. Lärarna och elevresurserna samarbetar för att försäkra sig om att elever förstår vad de ska göra, att de kommer igång med arbetet och att de bibehåller sitt engagemang under hela lektionen. Det gör de genom att på olika sätt fånga elevers uppmärksamhet vid genomgångar i grupp till exempel genom att upprepa och förklara samma sak men på olika sätt. Både lärare och elevresurser rör sig även aktivt runt i klassrummet för att handleda och stötta enskilda elever som ännu inte förstått eller som lätt tappar fokus. Då förklarar de en gång till eller svarar på elevens frågor.

Undervisningen är strukturerad med ett tydligt sammanhang i genomgångar där lärarna arbetar aktivt för att tydliggöra syftet och innehållet för eleverna på ett begripligt sätt. För flertalet elever på skolan är det svenska språket en utmaning varför lärarna arbetar aktivt med att ha tydliga strukturer och rutiner samt med att tydliggöra och repetera ord och begrepp så att eleverna förstår. Alla lektioner innehåller en tydlig start med en gemensam introduktion som förmedlar lektionsinnehållet både med ord och visuellt, ett genomförande av arbetsuppgifter med ett logiskt flöde samt ett avslut. Vid flera lektioner framförs inledningsvis lektionens syfte med koppling till

målen i läroplanen och vid flera lektioner sammanfattas syfte och innehåll även i slutet.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar överlag för att stärka elevernas självförtroende och motivation. De flesta lärare arbetar med att stärka elevernas självförtroende genom att på olika sätt visa att de tror på elevernas förmåga. Till exempel uppmuntrar lärarna eleverna att våga prova själva innan de ber om hjälp och förmedlar att de tror att eleverna kan lyckas. Lärarna skapar också framgångsrikt goda relationer till eleverna och ett tillåtande klassrumsklimat. Det gör de exempelvis genom att visa värdet av att eleverna vågar fråga om de inte förstår, vågar prova och göra fel och se det som en del i lärandet. Lärarna arbetar också med att stärka elevernas motivation genom att koppla undervisningen till elevers intressen, ge kontinuerlig återkoppling och föra samtal med eleverna om hur det går för dem.

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt så att det stimulerar och utmanar alla elever. Elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling och behöver extra utmaningar får till exempel svårare uppgifter när de är klara med en uppgift, lärare uppmuntrar eleverna att klara en ny nivå och ökar svårighetsgraden i genomgångar för att utmana eleverna som kommit lite längre. Lärare anpassar material utifrån den kunskapsnivå där eleven befinner sig, både för elever som behöver lite enklare uppgifter och för elever som behöver svårare uppgifter.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärarnas undervisning skapar utrymme för eleverna att reflektera fritt och över sitt eget lärande. Eleverna möter tillfällen i undervisningen när de får reflektera kring frågor utan ett givet svar och även finna strategier för sitt eget lärande. Till exempel ställer lärare öppna frågor till eleverna, låter dem få uttrycka en egen åsikt och samtalar med eleverna om att de får tycka och känna på olika sätt. Lärare låter även elever reflektera över sitt eget lärande och utveckla strategier för sitt lärande exempelvis genom att låta elever skriva dagbok över sitt lärande samt reflektera över sitt lärande i samband med utvecklingssamtal.

Lärare ger eleverna ett visst inflytande över planering av undervisningen men utvärderar inte regelbundet undervisningen tillsammans med eleverna. Det framkommer att elever till viss del varit delaktiga i planeringen av undervisningen genom att lärare låtit elever fått göra olika val, tagit tillvara elevers intressen och låtit elever välja arbetssätt. Däremot arbetar lärarna inte metodiskt med att regelbundet

inhämta elevernas synpunkter i syfte att utvärdera och utveckla på undervisningen. Lärare uppger att det endast är vid sporadiska tillfällen som eleverna får utvärdera undervisningen och då mer i form av elevernas egen insats och vad de lärt sig snarare än lärarens undervisning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna se till att eleverna får delta i kontinuerlig planering och utvärdering av undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att elevers delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen är begränsad. Detta kan riskera att elevers påverkan på undervisningen inte är reell och att elevernas vilja att ta ansvar för sitt eget lärande minskar.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att ge lärarna förutsättningar att tillsammans utforma metoder för att återkommande ge alla elever möjlighet till inflytande över undervisningen. Eleverna kan bli delaktiga genom att tillsammans med lärarna på ett mer systematiskt sätt få planera och utvärdera undervisningens innehåll och arbetssätt. Genom att låta eleverna uttrycka sina åsikter får lärare ett rikare underlag för att utveckla undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Granskningen visar att personalen bedriver ett samlat arbete för att främja studiero på skolan som eleverna deltar i. Det finns vissa gemensamma metoder och arbetssätt för

att skapa en lugn miljö på lektionerna och som huvudsakligen tillämpas av lärarna. Till exempel möter lärarna upp eleverna innan lektionsstart, de förbereder eleverna på vad som ska komma och de har återkommande rutiner och strukturer som eleverna känner igen. Lärare uppger att de för samtal i de årskursvisa teamen kring studiero för att använda ett likvärdigt arbetssätt. Det framkommer emellertid att studieron trots detta varierar men att de flesta lärare vidtar ändamålsenliga åtgärder för att återskapa en lugn miljö när det inte är studiero. Lärare använder till exempel olika metoder såsom att röra sig aktivt runt i klassrummet för att stödja enskilda elever, lägga en hand på någon elevs axel, använda andra medel än rösten exempelvis genom handklappningar eller genom att vänta tyst. Det finns även en tydlig konsekvenstrappa som de flesta lärare följer när det inte är studiero och eleverna uppger att de åtgärderna för det mesta ger avsedd effekt. Eleverna är också delaktiga i arbetet med studiero genom att de tillsammans med lärarna årligen är med i framtagandet av ordningsregler samt deltar i utvärderingar och samtal kring studiero. Det framkommer däremot att lärare har olika förhållningssätt kring studiero då en del lärare kräver att elever ska göra det läraren önskar medan andra lärare vill förstå orsaken till elevers beteende och vill få eleverna att först förstå hur de bör agera och varför.

Arbetet för trygghet

Personalen arbetar under ledning av rektorn för att skapa trygghet, men tryggheten utmanas på grund av ett högt antal kränkningar på skolan. Skolans förebyggande arbete utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Elevernas trygghet, som följs upp genom enkäter, trygghetsvandringar, intervjuer och elevråd visar genomgående på höga resultat. Trots detta har skolan ett mycket högt antal kränkningsanmälningar, flest kränkningsärenden i jämförelse med kommunens andra skolor. Varken lärare, elevhälsa eller rektor kan ge en tydlig förklaring till det höga trygghetsresultatet i förhållande till det höga antalet kränkningsärenden. Det framkommer visserligen att skolan förbättrat sitt åtgärdande arbete genom en tydlig systematik kring kränkningsanmälningar, vilket till viss del förklarar att antalet är högt, men det höga antalet tyder ändå på att skolan i det främjande och förebyggande trygghetsarbetet inte lyckats motverka uppkomsten av kränkningar. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser på olika nivåer. Till exempel har skolan en socialpedagog och en kurator som arbetar nära eleverna för att hjälpa dem att finna strategier i det sociala samspelet, ett utvecklat faddersystem, rastverksamhet och nolltolerans mot fysiskt våld. Skolan har även ett trygghetsteam och en annan grupp som arbetar både enskilt och på gruppnivå med kränkningsärenden och som stöd till elever och lärare i verksamheten. Till exempel har rektorn utifrån uppföljning och analys av det stora antalet kränkningsärenden satt in

en åtgärd med en dramapedagog som har arbetat med normbrytande beteende i samtliga årskurser. Arbetet har inte följts upp än. En annan åtgärd som skolan infört utifrån kännedom om att elever känt sig ensamma under raster är att skolan upprättat ett vänskapsträd ute på skolgården.

Det pågår även insatser för att utveckla och upprätthålla gemensamma förhållningssätt i trygghetsarbetet men det framgår att det inte råder samsyn än. Bland annat har personalen fört samtal i olika forum kring normer och trygghet. Det framkommer emellertid att det finns lärare som inte följer gemensamma överenskommelser och att det råder en oenighet bland lärare kring hur de ska hantera konflikter, hur de kan samtala med elever och vems ansvar det är att lösa problemen. En faktor som också påverkar skolans trygghetsarbete är skolans rörlighet gällande elevunderlaget. Det pågår en ständig in- och utflytt av elever på skolan vilket medför utmaningar avseende grupprocesser för lärare och övrig personal.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa trygghet och arbeta aktivt för att minska antalet kränkningar.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det inte råder samsyn bland personalen kring vilket förhållningssätt och arbetssätt som ska råda för att skapa trygghet. Utan en gemensam grund riskerar enskilda lärares förmåga att hantera olika situationer få avgörande betydelse för hur elever bemöts vilket kan innebära en otydlighet för eleverna med risk för fortsatta kränkningar som följd.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna diskutera vad som kännetecknar trygghet och vilka faktorer som är betydelsefulla för att eleverna ska upphöra med kränkningar. Det kan till exempel handla om att rektorn initierar gemensamma diskussioner om förhållningssätt inom ramen för det kollegiala lärandet. Rektorn kan också engagera elevhälsans professioner i arbetet, utifrån deras roller och funktioner. Insatser och åtgärder för ökad trygghet på skolan ska även fortsättningsvis grundas i de behov som identifierats i kartläggningar och analyser av trygghetsresultat och kränkingsanmälningar, men det är viktigt att rektorn är tydlig med vad åtgärder och insatser förväntas leda till för att det ska gå att följa upp och utvärdera. Det är även viktigt att rektorn klargör hur åtgärder och insatser ska genomföras och hur ansvarsfördelningen ser ut. Rektorn behöver regelbundet följa upp att all

personal agerar enligt gemensamma rutiner, arbets- och förhållningssätt. Gemensamma förhållnings- och tillvägagångssätt bidrar till att lärarna kan hantera uppkomna situationer på likartat sätt. När det finns en gemensam linje i lärarnas tolerans för olika beteenden och vilka konsekvenser störande moment ger, skapar det en förutsägbarhet och trygghet i elevernas skoldag. Det bidrar också till en förflyttning av ett åtgärdande arbete till ett mer främjande och förebyggande arbete för trygghet. För stöd i arbetet rekommenderas [Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda – Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling - Skolverket](#)³

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa samt observationer och inkommen dokumentation.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla årskurser och ämnen i syfte att identifiera eventuella skillnader och avvikelser men att rektorn inte har gjort en djupgående analys av samtliga resultat över tid varför en tydlig förklaring saknas i enstaka fall. En orsak till att rektorn inte kunnat följa lärares bedömning över tid är att en del lärare inte arbetat så länge på skolan och att en hel del resultat gått förlorade i systemet i samband med namnbyte och då två skolor slogs ihop till en skola. Exempel på avvikelser som rektorn har

³ Skolverket (2024). *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda- Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*, Skolverkets webbplats www.skolverket.se.

identifierat är att det funnits skillnader mellan lärares bedömning i screeningar i jämförelse med omdömen och betyg samt att lärare i ett visst ämne bedömt elevers kunskaper högre i jämförelse mot andra ämnen. Rektorn har lyft dessa skillnader och avvikelser med enskilda lärare och även fört gemensamma diskussioner i grupp med alla lärare. Rektorns förklaring till avvikelserna är att enskilda lärare bedömt felaktigt och därför behövt utveckla sin bedömarkompetens varför rektorn även initierat olika insatser kring det.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Rektorn leder arbetet genom att se till att alla lärare använder olika metoder för bedömning, även om lärarnas metoder till viss del skiljer sig åt beroende på årskurs och ämne. En stor del av arbetet grundar sig i att lärare samverkar inom årskursen, främst med planering av undervisningen genom gemensamma utgångspunkter i de pedagogiska planeringarna. Därutöver används Skolverkets bedömningsstöd, kontinuerliga screeningar i exempelvis läs- och skrivutveckling samt nationella prov som ett stöd i bedömningsarbetet. Vid bedömning av nationella prov organiserar rektorn så att samtliga lärare på skolan får avsatt tid samt deltar stadievis i bedömning av de oidentifierade proven. Rektorn har vidare organiserat verksamheten så att lärare vid planerade tillfällen haft gemensamma diskussioner kring bedömning och tolkning av styrdokument. Lärarna har även fått delta på en föreläsning om bedömning i och med skolans deltagande i Skolverkets insats Samverkan för bästa skola. Utöver det och utöver den samverkan som sker i samband med rättning av de nationella proven uppmuntrar rektorn lärare att samverka med varandra på eget initiativ eller begära stöd av förstelärare eller skolläda vid behov. Rektorn har däremot inte organiserat fler tillfällen för sambedömning och inte heller följt upp med lärarna att så sker.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna ökade förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Motivering till utvecklingsområdet är att lärarna inte har tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg vilket kan leda till att lärares bedömningar inte blir likvärdiga.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn organiserar för fler planerade tillfällen för sambedömning utöver de som sker i samband med de nationella proven. I detta ingår att lärare får tid och möjlighet att regelbundet och tillsammans med kollegor diskutera bedömningsfrågor. Sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Tillfällena kan med fördel ledas av förstelärare och utgå från konkreta elevexempel med en bredd av prestationer av elever på olika nivåer.

Beslutet har fattats av Ylva Tillquist, utredare. I den slutliga handläggningen har Christina Wallin, utredare (föredragande) och Malin Larsson, utredare medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 14 och 15 maj 2024. Besöket genomfördes av utredarna Christina Wallin och Malin Larsson.

Paradisskolan är en grundskola årskurs 1-6. På skolan finns även förskoleklass men den omfattades inte av granskningen. Huvudman för skolan är Borlänge kommun. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade skolan cirka 315 elever i årskurs 1-6.